

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Op 26 februari 2015 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie geoordeeld dat de 3 uit 6-eis, waaraan studenten die geen migrerend werknemer waren moesten voldoen om in aanmerking te kunnen komen voor meeneembare studiefinanciering, als enige eis om de integratie van een student in een lidstaat vast te stellen, te exclusief is (HvJEU 26 februari 2015, zaak C-359/13).

2. Wie zijn betrokken?

Bij de uitwerking is de Dienst Uitvoering Onderwijs betrokken.

3. Wat is het probleem?

Als gevolg van voornoemde uitspraak van het Hof kan de 3 uit 6-eis vanaf dat moment niet langer als enig criterium worden gehanteerd om een band aan te tonen tussen Nederland en de ontvanger van de meeneembare studiefinanciering. In de WSF wordt een grondslag gecreëerd voor het opnemen van criteria voor het in aanmerking komen voor meeneembare studiefinanciering voor een ho-opleiding in het buitenland. Deze criteria dienen te worden uitgewerkt in een amvb.

4. Wat is het doel?

Het doel is de wet- en regelgeving in overeenstemming te brengen met het Unierecht.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De Hofuitspraak dwingt ertoe de Nederlandse wet- en regelgeving in overeenstemming te brengen met de uitspraak en het Unierecht in het algemeen. Wanneer dit niet gebeurt zal deze strijd met het Unierecht blijven bestaan.

6. Wat is het beste instrument?

In de WSF 2000 komt de eis te staan dat de student een band dient te hebben met Nederland. In het Besluit studiefinanciering 2000 worden de criteria uitgewerkt aan de hand waarvan de student een band met Nederland kan aantonen. De wijziging van de wet en van het besluit treden tegelijkertijd in werking. Vooruitlopend op de wetwijziging en om reeds uitvoering te geven aan de uitspraak van het Hof zijn criteria uitgewerkt in een beleidsregel (Beleidsregel meeneembare studiefinanciering hoger onderwijs, Strct. 2016, 64343).

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De financiële gevolgen van het voorstel zijn nihil. In de uitvoering wordt reeds toepassing gegeven aan de uitspraak van het Hof van Justitie, de wijziging van het Besluit studiefinanciering 2000 heeft ten aanzien hiervan derhalve geen additionele financiële gevolgen.

Op dit moment wordt al uitvoering gegeven aan de uitspraak van het Hof en worden aanvragen van studenten die gebruik hebben gemaakt van het vrij verkeer, bedoeld in artikel 21 VWEU, aan die uitspraak getoetst. Daarmee zijn de administratieve lasten voor (een deel van de) aanvragers van meeneembare studiefinanciering al licht toegenomen. De onderhavige wijziging heeft derhalve geen additionele gevolgen voor de administratieve lasten voor deze groep. Nu de aanvragen van (kinderen van) migrerend werknemers ook worden getoetst aan het vereiste dat een band met Nederland dient te bestaan, zullen de administratieve lasten voor deze doelgroep licht toenemen.

De toename van de administratieve lasten zal in het bijzonder gelden voor studenten die niet voldoen aan de 3 uit 6-eis, maar wel op een andere wijze kunnen aantonen dat ze een band met Nederland hebben.

De wet biedt de mogelijkheid om bij ministeriële regeling een maximum te stellen aan het aantal aanvragen van studenten voor meeneembare studiefinanciering. Deze mogelijkheid is ingevoerd naar aanleiding van de eerdere 3 uit 6-uitspraak en dit maximum kan ook in de toekomst worden benut, zodat de uitgaven aan meeneembare studiefinanciering kunnen worden gemaximeerd. Tot op heden is nog geen aanleiding geweest om een maximum in te stellen.